

სასწავლო პროგრამა ტუბერკულოზის ადრეულ გამოვლენასა და მართვაში

ოჯახის ექიმებისათვის

ოჯახის ექიმის როლი ტუბერკულოზის ადრეულ გამოვლენასა და მართვაში

- ოჯახის ექიმს უნდა შეეძლოს პირველადი ჯანდაცვის დონეზე შეაფასოს და მართოს პაციენტი ტუბერკულოზთან დაკავშირებული პრობლემებით, გამოხატავს რა მის მიმართ ემპათიას და თანაგრძნობას, ოჯახის ექიმი ცდილობს მიაღწიოს მართვის პროცესში პაციენტის თანამონაწილეობას და მასთან შეათანხმოს მართვის გეგმა.
- აცნობიერებს რა საკუთარი პროფესიული კომპეტენციის ფარგლებს, ოჯახის ექიმი განსაზღვრავს პაციენტის სპეციალისტთან მიმართვის აუცილებლობას და უზრუნველყოფს რეფერალს.
- ოჯახის ექიმის მოქმედება კოორდინირებულია პირველადი ჯანდაცვის გუნდის სხვა წევრების საქმიანობასთან.

პროგრამის მიზანი:

პროგრამის მიზანია:

ოჯახის ექიმების მიერ პირველადი ჯანდაცვის დონეზე ტუბერკულოზის შემთხვევების დროული გამოვლენის, სპეციალისტთან მიმართვისა და მკურნალობაზე მეთვალყურეობის პრაქტიკის გაუმჯობესება.

პროგრამის ამოცანები:

- ტუბერკულოზის მართვისთვის აუცილებელი ბაზისური ინფორმაციის მიმოხილვა კლინიკური თეორიისა და პრაქტიკის შესაფერის სფეროებში;
- პირველად ჯანდაცვის ქსელში ოჯახის ექიმების მიერ ტუბერკულოზის დროული გამოვლენისა და ამბულატორიულ რეჟიმში ყველა ფორმის ტუბერკულოზის უშუალო მეთვალყურეობით ხარისხიანი მკურნალობისათვის საჭირო პრაქტიკული

უნარ-ჩვევების გაუმჯობესება. ეს ასევე ითვალისწინებს პაციენტთან კომუნიკაციის ჩვევების გაუმჯობესებას გასინჯვის, მონაცემთა რეგისტრაციის და ინფორმაციის გამოყენების პროცესებში;

- შეძლოს მიღებული ცოდნისა და უნარ-ჩვევების გამოყენება პაციენტების მკურნალობისათვის, მათ შორის გადაუდებელ შემთხვევებში. ეფექტური კომუნიკაცია პაციენტთან და მის ნათესავებთან; ასევე პაციენტის საკონსულტაციოდ მიმართვა სპეციალისტთან საჭიროების დროს.

მოსალოდნელი შედეგები:

პროფესიული სწავლების პროგრამის დასრულების შემდეგ ოჯახის ექიმი:

მსმენელი

(ა) გაიღრმავებს თეორიულ ცოდნას:

1. ზოგად საექიმო პრაქტიკაში ტუბერკულოზის პრევენციის მნიშვნელობაზე;
2. ზოგად საექიმო პრაქტიკაში ტუბერკულოზის ადრეული გამოვლენის და ამბულატორიულ რეჟიმში სრულყოფილი მართვის შესახებ.

(ბ) შესძლებს

1. პირველად ჯანდაცვის ქსელში სამედიცინო დახმარებისათვის მისულ პაციენტებს შორის ტუბერკულოზზე საექიმო ნიშნების და რისკ-ჯგუფების მიხედვით გამოავლინოს ტუბერკულოზზე საექიმო შემთხვევები და უზრუნველყოს მათი დროული მიმართვა ფთიზიატრთან;
2. ამბულატორიულ რეჟიმში მართოს ტუბერკულოზის ყველა ასაკობრივი ჯგუფის და ფორმის დადასტურებული შემთხვევები; უზრუნველყოს ტუბერკულოზის ყველა ფორმით დაავადებული პაციენტების უშუალო მეთვალყურეობით მკურნალობა და მკურნალობაზე დამყოლობა ამბულატორიულ რეჟიმში მკურნალობის სრული კურსის განმავლობაში;

3. მონიტორინგით გათვალისწინებული კვლევებისათვის მიმართოს პაციენტი შესაბამის ქსელში;
4. მართოს ანტიტუბერკულოზური მედიკამანტების ფონზე განვითარებული მსუბუქი გვერდითი მოვლენები, ხოლო საშუალო სიმძიმისა და მძიმე გვერდითი მოვლენების შემთხვევაში მიმართოს პაციენტი ფტიზიატრთან;
5. თავად დაიცვას და უზრუნველყოს პაციენტის მიერ ინფექციის კონტროლით გათვალისწინებული ნორმების დაცვა;
6. აწარმოოს ტუბერკულოზის რეგისტრაცია-ანგარიშგების შესაბამისი ფორმები;

(გ) შეიცვლება მსმენელების დამოკიდებულება პირველად ჯანდაცვის ქსელში ტუბერკულოზის დროული გამოვლენის და ამბულატორიულ რეჟიმში მისი ხარისხიანი მართვის მნიშვნელობასა და აუცილებლობაზე.

განსახილველი საკითხები:

- ტუბერკულოზის ეპიდემიოლოგია და თანამედროვე მიდგომები ტუბერკულოზის პრევენციისთვის
- ტუბერკულოზზე საექვო შემთხვევის მართვა;
- ტუბერკულოზის დიაგნოსტიკა;
- ამბულატორიულ რეჟიმში რეგულარული და რეზისტენტული ტუბერკულოზის უშუალო მეთვალყურეობით მკურნალობა;
- ტუბერკულოზის საწინააღმდეგო პრეპარატებით გამოწვეული გვერდითი მოვლენების მართვა;
- ტუბერკულოზისათვის დამახასიათებელი გართულებები;
- ტუბერკულოზის მართვა განსაკუთრებულ შემთხვევებში;
- ინფექციის კონტროლით გათვალისწინებული ნორმების დაცვა;
- ტუბერკულოზით დაავადებული პაციენტების კონსულიტრება და მკურნალობაზე დამყოლობის უზრუნველყოფა;
- ტუბერკულოზის შემთხვევების რეგისტრაცია-ანგარიშგება.

სასწავლო კურსის ხანგრძლივობა: 16 აკადემიური საათი

სასწავლო გეგმა ექიმებისათვის

დრო	თემის დასახელება	ტრენერი
პირველი დღე		
10.00 – 10.15	ტრენინგის გახსნა, მონაწილეთა წარმოდგენა	ტუბერკულოზის პრევენციის პროექტის წარმომადგენელი
10.15 – 10.45	პრე-ტესტი	მ. ჯანჯღავა
10.45 – 11.30	ტუბერკულოზი-საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის განსაკუთრებული პრობლემა (ტუბერკულოზის ეპიდემიოლოგია STOP-TB სტრატეგია)	მ. ჯანჯღავა
11.30 – 12.15	ყავის შესვენება	
12.15 – 13.15	ტუბერკულოზის შემთხვევათა კლასიფიკაცია და დეფინიციები [მ.შ. ექსტრაპულმონური ტუბერკულოზი]	მ. ჯანჯღავა
13.15-14.00	შესვენება (ლანჩი)	
14.00-15.30	ექვი ტუბერკულოზზე (მ.შ. ექსტრაპულმონური ტბ) და საექვო შემთხვევების მართვა პირველად ჯანდაცვაში მ.შ. ბავშვებში	ლ. ვაშაკიძე
15.30 – 15.45	ყავის შესვენება	ლ. ვაშაკიძე
15.45-16.30	უშუალო მეთვალყურეობის ქვეშ მკურნალობის პრინციპები და ანტიტუბერკულოზური მკურნალობაზე დამყოლობა	ლ. ვაშაკიძე
16.30-17.00	ანტიტუბერკულოზური მედიკამენტების გვერდითი მოვლენები და მართვა პირველადი ჯანდაცვის ფარგლებში	ლ. ვაშაკიძე
17.00 – 17.15	დღის შეჯამება	ტრენერები
მეორე დღე		
10.00-11.00	პირველადი ჯანდაცვის გუნდის როლი ტუბერკულოზის მართვაში	ოჯახის ექიმი
11.00-11.30	ფილტვის აქტიური ტუბერკულოზის დიაგნოზი (კლინიკური შემთხვევა 1-ჯგუფური დისკუსიები/პრეზენტაცია)	ოჯახის ექიმი
11.30-11.45	ყავის შესვენება	
11.45-13.10	ფილტვის აქტიური ტუბერკულოზის დიაგნოზი (კლინიკური შემთხვევა 1)გაგრძელება	ოჯახის ექიმი
13.15-14.00	ლანჩი	
14.00-15.30	ექსტრაპულმონური ტუბერკულოზის დიაგნოსტიკის საკითხები (კლინიკური შემთხვევა 2-ჯგუფური დისკუსიები/პრეზენტაცია)	ოჯახის ექიმი
15.30-15.45	ყავის შესვენება	
15.45-16.30	ინფექციის კონტროლის ზომები პირველადი ჯანდაცვის დაწესებულებებში	ოჯახის ექიმი
16.30-17.00	პოსტ-ტესტი	
17.00-17.30	კურსის დახურვა/სერტიფიკატების გადაცემა და მსმენელების კმაყოფილების შეფასება	ტუბერკულოზის პრევენციის პროგრამის წარმომადგენელი

გამოყენებული ლიტერატურა:

1. ტუბერკულოზი და მისი კონტროლი DOTS სტრატეგიის შესაბამისად, თბილისი, 2003წ;
2. ტუბერკულოზის მკურნალობა, სახელმძღვანელო, 2009წ, ჯანმო, მეოთხე გამოცემა;
3. მედიკამენტებზე რეზისტენტული ტუბერტულოზის პროგრამული მართვის სახელმძღვანელო, 2010წ. ჯანმო
4. ტუბერკულოზი, სახელმძღვანელო სამედიცინო ინსტიტუტის სტუდენტებისთვის, 2003 წელი, ჯანმო (თარგმანი);
5. ტუბერკულოზი, დიპლომისშემდგომი პროფესიული განვითარების კურსი ექიმებისთვის , 2010 წელი, თარგმანი (მსოფლიოს მედიკოსთა ასოციაცია)
6. Ганс Л. Ридер (2001). Эпидемиологические основы борьбы с туберкулезом. ВОЗ, Россия.
7. WHO (2006). Global tuberculosis control – surveillance, planning, financing report. Geneva.
8. WHO (2006).The Global Plan to Stop Tuberculosis. Geneva: WHO.
9. WHO (2007). Report of the meeting of the WHO Global Task Force on XDR-TB.
10. WHO. Guidelines on Multidrug - Resistant Tuberculosis, Geneva, World Health Organization 2009 (document WHO /HTM/TB/2008).